

iiplan[®] jako spoření do penze

Přestože v České republice došlo po zavedení a následně zrušení důchodové reformy k utišení diskusí o žalostném stavu důchodového systému, je třeba zmínit, že problém nezmizel.

Ukázalo se však, že se jedná o značně třaskavé téma a vhozenou rukavici v podobě systémového řešení asi v dohledné době nikdo nezvedne. O to více by mělo být toto téma diskutované, aby si jednotlivci vytvořili vhodnou rezervu na stáří ve vlastní režii. Pojďme se ale na situaci podívat blíže.

Důchodový systém v Československu vznikl v roce 1924 (stejně jako většina důchodových systémů, které v okolních zemích hojně ve dvacátém století vznikaly, se nechal inspirovat důchodovým systémem sociálního pojištění zavedeným v roce 1889 německým kancléřem Otto von Bismarckem). Přestože byla v té době střední délka života 55 let, byl věk pro odchod do starobního důchodu stanoven na 65 let. Od té doby prošel důchodový systém mnoha parametrickými změnami, kdy se vždy hledal kompromis mezi množstvím důchodců, které bylo stanovené věkem pro odchod do důchodu, finanční náročností systému na státní pokladnu a životní úrovní důchodců definovanou výší vyplácené dávky. V roce 1948 se situace změnila a do důchodu bylo možné odejít již v 60 letech za podmínky, že bylo pojištění placeno 20 let. V roce 2010 vzrostl věk pro odchod do důchodu zpět na 65 let a současně vzrostla nezbytná délka pojištění na 30 let. V současnosti je maximální věk pro odchod do důchodu stanoven hranicí 65 let. Není to však navěky. Podle novely zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění předložil Ministerstvo práce a sociál-

Ing. Filip Horáček, Ph.D.
obchodní ředitel
IBIS InGold[®]

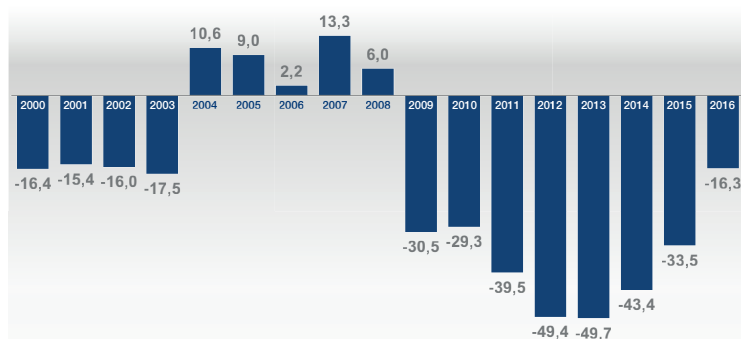
ních věcí vládě každých 5 let zprávu o důchodovém systému, včetně analýzy demografické situace a stavu důchodového účtu. Vláda tak může na základě aktuálních informací hraničit pro odchod do důchodu upravit. Bohužel je důchodový systém od roku 2009 v červených číslech. Můžeme tedy očekávat spíše prodlužování potřebné doby placeného pojištění a prodlužování věku pro odchod do důchodu.

Naposledy byl důchodový systém v lehkém přebytku v roce 2008 na vrcholu tehdejší konjunktury. Nejvyššího deficitu bylo dosaženo v roce 2013 ve výši téměř 50 miliard Kč. V loňském roce se schodek důchodového účtu podařilo snížit na deficit jen ve výši 16,3 miliardy Kč. Trend je to sice dobrý, ale kumulativní dluh důchodového účtu jen za poslední 3 roky dosáhl hodnoty téměř 100 miliard Kč.

Starobní, invalidní a pozůstalostní důchod v Česku aktuálně pobírá téměř 2,9 milionu lidí, z toho 2,4 milionu starobních důchodců žije v ČR a 92 tisíc důchodů bylo vyplaceno Čechům žijícím v zahraničí.

Průměrná délka života v Česku se díky rostoucí životní úrovni zvyšuje. Z dostupných údajů vyplývá, že čeští muži se v průměru dožívají 76 a ženy 82 let. V rámci Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj se však pro mezinárodní srovnání používá i kategorie zvaná jako „zdravá léta“, což je věk, do kterého člověk netrpí dlouhodobými nemocemi či zdravotními handicapami. Podle těchto dat se průměrný Čech dožije ve zdraví jen 62,4 roku a Češka

SALDO DŮCHODOVÉHO ÚČTU (v mld. Kč)

63,7 let. Propočtem pak vychází, že v „nezdravých letech“ (sužován nemocí) český muž prožije ještě 14 let a česká žena dokonce 18 let.

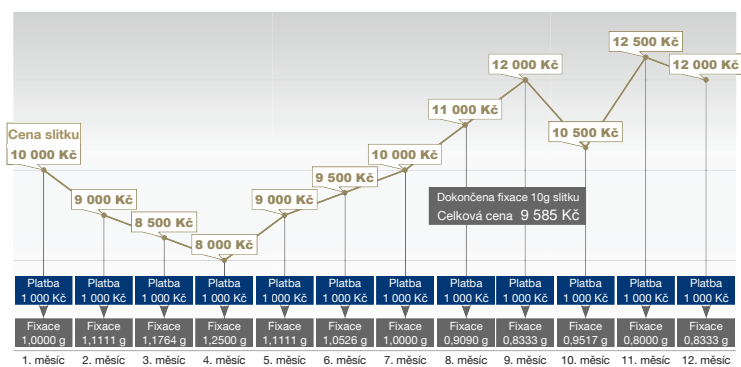
Průměrná výše starobního důchodu činila k 30. červnu 2017 rovných 11 807 Kč. Bohužel, podobně jako na průměrnou mzdu, na průměrný důchod nedosáhnou téměř dvě třetiny populace. Rozdíl je také ve výši důchodu mezi muži a ženami. Zatímco pánové pobírali starobní důchod v průměrné výši 13 033 Kč, ženy pak ve výši 10 728 Kč.

Významným ukazatelem životní úrovně v důchodu je tzv. náhradový poměr. Jedná se o poměr mezi mzdou aktivního člověka a důchodem pobíraným v důchodu. V podstatě se jedná o ukazatel poukazující na pokles příjmu, potažmo pokles životní úrovně okamžikem nástupu do důchodu v případě, že člověk spoléhá pouze na starobní důchod. Zatímco v roce 1988 činil starobní důchod průměrně 61 % z čisté mzdy, v loňském roce dosáhl průměrný důchod již 53 % čisté mzdy.

Pokud tedy shrneme veškerá fakta týkající se současného stavu státního důchodového systému, zjistíme následující. Věk odchodu do důchodu je 65 let a bude se zvyšovat. Příjem odchodem do důchodu klesne průměrně o 47 %. Od výše uvedeného věku začínají tzv. „nezdravé roky“, kdy poroste potřeba, a tím i výdaje na zdravotní péči. Podíl skupiny obyvatel ve věku 65+ ke skupině dětí do 15 let poroste ze současných 121 seniorů připadajících na 100 dětí na 276 seniorů v roce 2061. Je tedy zřejmé, že nové početně slabší generace systém průběžně vyplácených důchodů neufinancují. Systém je neudržitelný a není vidina zlepšení. Jedinou cestou je tedy spoléhat sám na sebe a začít odkládat a investovat finanční prostředky ještě v aktivním věku.

Jedním z vhodných nástrojů zabezpečení se na stáří, prověřený časem, je investice do fyzického kovu, zlata nebo stříbra. Moderním způsobem investování do zlata je pravidelný nákup, který eliminuje z dlouhodobého pohledu špatné načasování. Jednot-

EFEKT PRŮMĚROVÁNÍ NÁKLADŮ

livé nákupy jsou realizovány za aktuální tržní cenu v okamžiku doručení platby a dlouhodobost zaručuje tzv. „cost average effect“ – průměrování nákladů. Klient nenakupuje veškeré aktivum najednou, ale rozloží je do mnoha dílčích plateb a v podstatě kopíruje dlouhodobý trend ceny podkladového aktiva. Tento přístup umožňuje moderním způsobem rozložit riziko nákupu v nevhodný okamžik. Takový produkt nabízí firma IBIS InGold® pod názvem iiplan®. Pravidelné nákupy je navíc možné doplnit mimořádnými vklady v okamžicích poklesu ceny. Cenový strážce, kterého si může klient nastavit na svém účtu, hlídá cenový vývoj zvolené gramáže investičního zlata a dává klientovi možnost reagovat na zajímavé poklesy nebo vzestupy cen. Na svém účtu klient současně vidí přehled veškerých sjednaných smluv, dílčích nákupů, včetně účetních dokladů a vývoj cen.

Investiční zlato by mělo mít své stabilní místo v každém investičním portfoliu sestávaném pro dlouhodobější záměry a cíle. To potvrzuje například známý investor Ray Dalio ve svém pravidle four season, kdy zlato v portfoliu slouží jako stabilizátor a již pouhé 10% zastoupení zlata vyhlazuje významnou měrou volatilitu celého investičního portfolia.

Současná situace na trzích je příležitostí vhodnou k nákupu zlata. Po ukončení intervencí a posílení české koruny je aktuální cena zlata pro českého investora díky měnovému kurzu zajímavá. Je také vhodné zmínit, že v období mezi Vánoce a Novým rokem v letech 2015 a 2016 klesla cena zlata na roční minimum. Nevíme jestli tomu tak bude i letos, ale je nemalá pravděpodobnost, že se situace bude opakovat.

Vytvoření si rezervy proti snížení propadu životní úrovně v důchodu, i za pomoci cenných kovů, je vhodné řešení důchodového problému. Platí pravidlo, že pokud začneme spořit dříve, je to mnohem levnější varianta než spoření s vyšším pravidelným vkladem s pozdějším začátkem. Současné období je pro start tvorby rezerv ve zlatě a stříbrě velmi vhodné. ●

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA

